

afdækket, om der er opstået lokale forskelle i fortolkningen og administrationen af loven, og om loven i øvrigt har virket efter hensigten, eller om den på nogle punkter skal ændres, fordi den har været uhensigtsmæssig eller utilstrækkelig. Resultaterne af undersøgelsen forventes at foreligge her i foråret. Med denne undersøgelse i hånden får man et solidt grundlag for at vurdere: På hvilke punkter er der så behov for ændringer?

Man kan jo godt rejse det spørgsmål, om psykiatriloven ikke bør indeholde – det så jeg gerne – et katalog af materielle patientrettigheder, f.eks. ret til eneværelse, tilbud om beskæftigelse, undervisning, udgang, som det jo hedder, osv. Dette spørgsmål blev debatteret indgående både i offentligheden og i Folketinget i forbindelse med psykiatrilovens tilblivelse, og det blev også rejst på ny under behandlingen i sommeren 1995 om forslag om at udskyde lovrevisionen.

Justitsministeren gav ved denne lejlighed udtryk for, at de psykiatriske patienters forhold mest hensigtsmæssigt sikres på den måde, som det er sket ved psykiatrilovens § 2. Denne bestemmelse pålægger sygehusmyndigheden at tilbyde sygehusophold, behandling og pleje, som svarer til god sygehusstandard, med henblik på i videst muligt omfang at forebygge anvendelse af tvang.

Til belysningen af, hvordan god sygehusstandard så kan defineres, vil det vel være relevant at tage udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens publikation om målsætninger for kvalitet i voksenpsykiatrien, og heraf fremgår flere udmærkede forslag, der kunne bruges til hjælp som indikator for en god sygehusstandard. Det bliver jo et spørgsmål, som man givetvis vil drøfte i forbindelse med revisionen af loven.

I de seneste uger har der været rejst en kritik af bistandsværgeordningen, og jeg vil derfor gerne benytte lejligheden til at knytte nogle bemærkninger til den. Ordningen går jo i sin korthed ud på, at der under en straffesag mod en psykisk syg kan beskikkes en bistandsværge. Dømmes den pågældende, skal der beskikkes en bistandsværge. Det er dommeren, der træffer afgørelsen om beskikkelse af bistandsværger i de enkelte tilfælde. Bistandsværgens opgave er på alle områder at hjælpe den ofte svage person både i forhold til hospitalet og over for myndighederne. For de dømtes vedkommende drejer det sig først og fremmest om at sikre, at opholdet på en psykiatrisk afdeling ikke bliver længe – end højest nødvendigt. Bistandsværgeren skal

derfor ses som et talerør for den dømte i forhold til hospital og myndigheder.

Bistandsværgeren spiller imidlertid også en vigtig rolle i dagligdags gøremål, som for os andre kan synes som bagateller, men som for den psykisk syge meget ofte vil være uoverskuelige. Regeringen lægger stor vægt på at sikre, at der bliver beskikket en bistandsværge i alle de tilfælde, hvor det er nødvendigt, og at de bistandsværger, der bliver beskikket, får en tilstrækkelig information om deres opgaver. Det er da også baggrunden for, at justitsministeren nu har skrevet ud til samtlige landets politimestre og indskærpet vigtigheden af, at politiet rejser spørgsmålet om beskikkelse af bistandsværger over for retten, når der kan blive tale om at anbringe en psykisk syg lovovertræder på en psykiatrisk afdeling, f.eks. i stedet for sædvanlig varetægtsfængsling. Justitsministeren har også anmodet indenrigsministeren om at tage kontakt til statsamterne og undersøge erfaringerne med de nye regler om bistandsværger, der trådte i kraft den 1. februar sidste år.

Ændringen i 1995 medførte bl.a. en forbedret aflønning af bistandsværgerne og en ændret fremgangsmåde ved antagelse af bistandsværger. Ordningen er nu den, at statsamterne efter opslag i dagspressen antager faste bistandsværger, som kan træde til, når der i en straffesag skal beskikkes en værge. Justitsministeren havde yderligere bedt statsamterne om at overveje, om og hvordan de bistandsværger, der så bliver beskikket, får den information, som er nødvendig for at kunne udføre hvervet. Indsatsen i såvel sundhedsvæsenets behandlingstilbud som indsatsen i sociale tilbud varetages jo af mange forskellige faggrupper, og det er vigtigt her, at personalet er veluddannet.

I grunduddannelserne må psykiatri indgå med den fornødne vægt. Og kompetence og viden skal vedligeholdes og udbygges med efteruddannelse, og dér har jeg også med tilfredshed noteret, at flere amter sørger for, at efteruddannelsen bliver tværfaglig. I denne sammenhæng vil jeg gerne nævne forslaget om en specialuddannelse af sygeplejersker i psykiatri.

Måske er det også værd at overveje – og det mener jeg egentlig at det er – om patientrådgivere, bistandsværger, støtte- og kontaktpersoner kunne have nytte af en fælles kursusvirksomhed. Og det drejer sig også om de mennesker, som kommer i hjemmene i øvrigt hos de psykisk syge.